

tradície
inovácie

KOK KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEHO ZARIADENIA V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA ZA ROK 2022

Identifikačná karta

Všeobecné informácie	
Názov:	DIVADLO ROMATHAN V KOŠICIACH
Sídlo - adresa:	Továrenská 3, 040 01 Košice
Právna forma:	Príspevková
Štatutár:	Mgr. Art. Karol Adam
Telefón:	055/6224980
Fax:	-
E-mail:	romathan@romathan.sk
Web stránka:	www.romathan.sk
Celkový počet zamestnancov k 31.12.2022	34
fyzický stav	34
prepočítaný stav	33,5
z toho:	
odborní zamestnanci	4
ostatní zamestnanci	30
Počet spravovaných objektov	

Obsah

1.Všeobecná charakteristika organizácie	2
2.Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka	3
2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti	3
2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia	4
2.3. Plnenie Koncepce rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030) 6	
3.Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti	8
3.1 Plnenie štandardov	8
3.2 xxxxxx.....	9
3.3 xxxxxx.....	9
3.4 xxxxxx.....	9
4.Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti.....	9
4.1 Rozpočtové hospodárenie	9
4.2 Správa majetku.....	10
4.3 Projektová úspešnosť	11
4.4 xxxxxx.....	11
5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov.....	11
5.1 xxxxxx.....	12
6.Marketing a propagácia	12
7.Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok.....	12
7.1 xxxxxx.....	12

1. Všeobecná charakteristika organizácie

Divadlo Romathan v Košiciach je svetoznáme divadlo rómskej národnostnej menšiny a je jediným divadlom svojho druhu na Slovensku i v Európe. Svojimi vystúpeniami, kvalitným personálom a hereckými výkonmi dokáže zaujať nielen dospelých divákov, ale aj deti. História Divadla Romathan sa začala písať 20. decembra 1992 uvedením prvej premiéry Than perdal o Roma – Miesto pre Rómov – hudobno- dramatická freska z histórie a súčasnosti Rómov, ktorú režijne spracoval režisér Ján Šilan.

Od sezóny 2017 do teraz je riaditeľom divadla Mgr. art Karol Adam. Vznik rómskeho profesionálneho divadla bol motivovaný snahou o zrovnoprávnenie podmienok pre šírenie, rozvoj a upevňovanie kultúry národnostných menšín žijúcich na Slovensku. Vo sfére rómskej kultúry sme dostali do vienka ďaleko širšie poslanie. Nielen šíriť kultúru, ale ju aj objavovať a upevňovať v slove, ústnom podaní a v jazyku. S týmto zámerom v divadle účinkujú herci, speváci, tanečníci a typický rómsky orchester. Tieto štyri základné umelecké komponenty svojim spolupôsobením syntetizujú divadelný obraz, zároveň však pomáhajú v pôvodnej podobe priblížiť tradície i špecifiká rómskej kultúry. Počas svojej existencie divadlo menilo viackrát zloženie, v každom období však vznikali inscenácie, ktoré ho kvalitou posúvali vpred, či už išlo o inscenácie dramatického charakteru, hudobné komédie, muzikály a rovnako činoherné predstavenia.

Divadlo Romathan doposiaľ odohralo 88. premiér. Z toho 61 večerných inscenácií. V roku 2022 oslávilo Divadlo Romathan, ktoré je v pôsobnosti Košického samosprávneho kraja významné jubileum. Vedľa seba stoja pôvodná tvorba aj svetové diela, rôzne žánre i spôsoby spracovania.

Oslavy narodenín sa začali už v júni, kedy predstavil súbor divadla to najlepšie zo svojej tvorby v rámci galaprogramu „Magická cesta divadla Romathan“. Naše divadlo sa v tomto roku môže okrem osláv tešiť aj z nových priestorov. Ešte v roku 2021 začal proces jeho sťahovania z nevyhovujúcej budovy do novo zrekonštruovaných priestorov na Továrenskej ulici v Košiciach.

2. Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka

Divadlo Romathan v Košiciach v roku 2022 odpremiéovalo 3 divadelné premiéry, z toho koncert Starodávne rómske melódie, galavečer pri príležitosti oslavy 30. výročia vzniku DR, Magická cesta Divadla Romathan- Amaro drom a inscenáciu Črievice Grófký Marice. V spolupráci s OZ RomnoKher Thuringen e.V. sa podieľalo na spoluúčasti festivalu KinderFest – detský festival v meste Eisenberg v rámci kultúrno- vzdelávacieho programu.

Divadlo podalo 4 projekty, z toho bol 1 podporený. Za významné považujeme vytvorenie audiorozprávky Kuchtík Ham Ham. Predmetné CD nosiče slúžia na propagáciu repertoáru a aktivít divadla.

2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti

Úspechy

V roku 2022 sa marketingová komunikácia musela zmeniť, oslovoval sa širší okruh verejnosti, prešlo sa z regionálnej reklamy na celoštátnu. Jedným z hlavných dôvodov bolo 30. výročie DR. Za najvýznamnejší reklamný počin považujeme inzerciu zo strany denníka REFRESHER. Cieľom spomínaného denníka je hlavne budovať modernú generáciu s otvorenou myslou, ktorá nevníma svet čierno-bielo. Napísali o nás zaujímavý článok s vtipným podtónom, čo sa nám aj followerom veľmi páčilo. Dokazoval to report z kampane, ktorý potvrdil, že po zverejnení článku si ho za jeden necelý deň prečítalo 40 000 ľudí.

V marci 2022 DR odohralo premiéru – 2. pokračovanie koncertu Zabudnuté melódie Rómov s názvom „Starodávne rómske melódie“. Kultúrne dedičstvo je metaforou verejného prijímania minulosti. A práve náš rómsky hudobný folklór je kultúrnym javom, ktorý sa v súvislosti živej rómskej kultúry považuje za najvýraznejší. Koncert mal u publika veľký úspech rovnako ako aj ten prvý. Kultúrne dedičstvo, náš špecifický rómsky folklór, ktorý je známy na celom svete, je potrebné zachovávať, šíriť a ochraňovať.

V júni DR odohralo ďalšiu premiéru - galavečer Magická cesta Divadla Romathan- Amaro drom. Predstavenie bolo zamerané na 30 ročnú bohatú divadelnú tvorbu. 30 rokov divadla predstavuje veľkú databázu emócií oblečených do kostýmov, výnimočnej hudby, textov a profesionálnych výkonov. Galavečer mal mimoriadne pozitívny feedback, čomu sa DR veľmi potešilo.

V septembri bolo DR súčasťou najväčšieho medzinárodného rómskeho festivalu s názvom Gypsy FEST, ktorý sa konal v Bratislave.

V októbri DR odohralo 3. premiéru a zároveň i poslednú v roku 2022. Črievice grófkya Marice, to bol názov inscenácie, ktorej námet divadlo čerpalo zo slávnej operety Grófkya Marica. Koniec roka sme ukončili 16. decembra kultúrnym podujatím s názvom Vianočný strojček v spolupráci OZ Stroj, ktoré zastrešuje kreatívne subjekty a prevádzkuje ateliéry a coworking. Touto spoluprácou sme vlastne potvrdili inovatívny charakter a divadelnú flexibilitu.

Problémová oblasť

Divadlo Romathan v Košiciach má nedostatky v oblasti dopravy. Disponuje iba jediným autobusom, ktorý je starý a opotrebovaný, nepokrýva realizáciu zájazdovej činnosti a ani každodenný zvoz detí. Reprízovanosť predstavení je vo veľkej miere ovplyvnená predovšetkým už spomínaným zvozom detí na predstavenia, ktorý zabezpečuje práve divadlo. Za posledné roky sa vygeneroval stav, ktorý je alarmujúci. Aj toto „doplácanie“ dopravy je pre divadlo obrovskou záťažou.

2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia

Kvalita verejných služieb, orientácia na návštevníka	2021	2022	Poznámky
cieľ:	zvyšovať kvalitu služieb		
Základné ukazovatele			
Kapacita (počet miest/sedadíel) stálych scén/div.priestorov (dom.scén) v prevádzke	70	70	
Počet inscenácií v repertoári spolu	85	88	
Počet premiér spolu	3	3	
Počet predstavení odohraných súbormi divadla spolu	20	71	
Počet návštevníkov na predstaveniach divadla	970	9 078	
z toho počet platiacich návštevníkov	845	8 587	
Finančná oblasť	2021	2022	
cieľ:	znižovať náklady a zvyšovať mieru samofinancovania		
Náklady spolu	<i>564 995,76</i>	<i>631 174,54</i>	
náklady na činnosť divadla spolu	12 350,00	18 265,00	
mzdové náklady celkom (vrátane odvodov)	455 771,00	532 354,72	
Prevádzkové náklady	96 875,00	80 554,82	
Kapitálové výdavky			
Bežné výdavky			
výdavky na prevádzku	517 092,33	582 311,39	
výdavky na činnosť	12 350,00	41 733,39	
Príjmy spolu	<i>527 067,33</i>	<i>624 044,78</i>	
Transfer od zriaďovateľa			
na bežné výdavky	553 595,00	589 834,28	
na kapitálové výdavky			
spolu	553 595,00	589 834,28	
Ďalšie príjmy			
z prenájmu			
z vlastnej činnosti	1 963,98	16 210,50	
dary a sponzorské			
spolu	1 963,98	16 210,50	
Externé grantové a projektové zdroje			
kultúrne poukazy			0
transfery z rozpočtu obcí, miest			
domáce projekty: tuzemské granty spolu	10 000,00	8 000,00	
zahraničné projekty: zahraničné granty spolu			
počet podaných projektov	3	4	

počet schválených projektov	1	1	projekt: tuzemský aj zahraničný, FPU, MK SR, ÚV SR, zahraničné granty, granty zo súkromných nadácií, projekty (transfery) z obcí- mimo kultúrnych poukazov
výška získaných financií z externých grantov a projektov spolu	10 000,00	8 000,00	
Vnútorne procesy, inovácie, marketing	2021	2022	
cieľ:	cielená propagácia, zavádzanie inovácií		
počet aktivít realizovaných v spolupráci s inými KZ v KSK	0	0	
počet nových partnerstiev	0	0	
počet nových kľúčových aktivít	3	8	možno popísať nižšie v komentároch alebo v ďalších kapitolách
počet kľúčových mediálnych výstupov	0	3	články v tlači, TV, rozhlase, sociálne médiá (odhad počtu kľúčových výstupov)
Strategický rozvoj	2021	2022	
cieľ:	systematický a dynamickejší vlastný rozvoj		
vlastný ukazovateľ rozvoja			definovať, iba ak bol nejaký špecificky stanovený
plnenie prioritných cieľov v roku 2022	3 premiéry - splnené		popis

2.3. Plnenie Koncepcie rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)

Divadlo Romathan v Košiciach je kultúrna a umelecká ustanovizeň, ktorej hlavným predmetom činnosti je vytváranie podmienok na vznik a šírenie dramatických, hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel, s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky.

1. Program : Regionálna kultúrna identita

Zámer: posilnenie pozitívneho vzťahu obyvateľa k regiónu prostredníctvom kvalitnej ponuky kultúrnych služieb založených na regionálnych špecifikách. V roku 2022 bola situácia ohľadom covid 19 pandémie konečne pokojná, z čoho vyplývala aj naša divadelná činnosť. V roku 2022 sme uviedli 3 premiéry, pričom jednou z nich bola aj oslava 30. výročia vzniku DR galakonzert s názvom „Magická cesta Divadla Romathan“ (Amaro drom). DR prinieslo za 30 rokov svojej existencie viac ako 80 muzikálových a činoherných inscenácií v podaní nezabudnuteľných hereckých a speváckych hviezd divadla. Naším zámerom bolo oboznámiť a osloviť diváka s kvalitou, rozmanitou a zaujímavou škálou repertoáru divadla a zanechať v ňom silný zážitok.

Plnenie indikátorov:

- spolupráca so zahraničnými kultúrnymi inštitúciami,
- príprava nových nadnárodných projektov v spolupráci so zahraničnými partnermi,
- získavanie zdrojov financovania z grantov,
- aktívna komunikácia so sponzormi a reklamnými partnermi,
- sledovanie spätnej väzby návštevníkov divadla a reakcia na jej hodnoty,
- aktívna mediálna komunikácia a podpora projektov,
- výchova a podpora mladých, nádejných umelcov,
- sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti.

2. Program Kultúrny cestovný ruch

Zámer: zviditeľniť Košický kraj prostredníctvom kultúrneho cestovného ruchu
Ako sme už spomenuli vyššie, pandemická situácia sa v roku 2022 ukládnila Výjazdovú činnosť po kraji sme opäť obnovili. I keď pravdupovediac nastala nová problémová situácia – vojna na UA a s ňou spojená vysoká inflácia. V tejto situácii bolo veľmi ťažké motivovať základné i materské školy – našu primárnu klientelu, aby prišli do divadla alebo aby si objednali naše predstavenie vo svojich priestoroch.

Plnenie indikátorov:

- nové produkty kultúrneho cestovného ruchu (spolupráca s Visit Košice, Noc divadiel, Roma spirit,)
- nové propagačné nástroje, vrátane využívania v sociálnych médiách (FB, Instagram, web)

3. Program: Kreatívny priemysel

Zámer: Divadlo Romathan v Košiciach v roku 2022 zameralo svoju pozornosť na audio tvorbu. Do svojho repertoáru včlenilo nový prvok a to zvukové audio spracovanie divadelnej rozprávky. Zvuková stopa dáva priestor pre rozvoj predstavivosti všetkým deťom a ich rodičom, ale aj deťom, ktoré rodičov nemajú. A s pomocou Fondu na podporu pre národnostné menšiny KULT MINOR, sme mohli zrealizovať projekt audiorozprávku Kuchtič Ham- Ham.

Plnenie indikátorov:

- inovatívne programy a produkty v kultúre (online marketing)
- spolupráca so školami

4. Proces optimalizácie správy a prevádzky kultúrnych zariadení**Opatrenia a aktivity – výber:**

DR v rámci procesu optimalizácie správy a prevádzky realizovalo následovné opatrenia a aktivity:

- intenzívne spolupracovalo so zahraničnými partnermi – medzinárodný festival Kinderfest Landesverband der Sinti und Romnoker Thüringen e.V.Zweigstelle Eisenberg, kde ako jediné rómske divadlo uviedlo rómsku hymnu Gelem gelem a divadelnú rozprávku Čertovský čapáš. Spolupracovalo taktiež s Gypsy Fest – Wold Roma Festival, najväčším menšinovým festivalom so silným ohlasom vo verejnosti a v médiach.
- účasť a nominácia (galavečer slávnostného odovzdávania cien 14. ročníka Roma Spirit).
- zlepšilo podmienky pre umeleckú produkciu – vynovenie priestoru divadelnej sály (rozšírenie javiska)

3. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti

Rok 2022 bol pre DR pomerne náročný, ale i výnimočný, keďže sme oslavovali významné 30. jubileum. Uplynulé dva roky nás všetkých, ktorí sme poznali len život v bezpečí a dostatku, zasiahli s dovedy nepoznanou razanciou. Najprv pandémie COVID-19 spálila dve divadelné úrody, medzi tvorcov a divákov ako štvrtú stenu postavila monitor televíznej či počítačovej obrazovky, umelcov obrala o materiálne istoty a hlavne o možnosť vykonávať prácu, ktorú milujú. A sotva sme sa z tejto situácie spamätali (či skôr, priučili sme sa životu v nej), sme konfrontovaní s ešte radikálnejším nebezpečenstvom a bezprostrednejšou bolesťou, ktoré spôsobila vojenská invázia na Ukrajinu. No aj keď choroby ani vojny divadelnej tvorbe neprajú, opäť sa raz ukazuje, že i nepriaznivé životné okolnosti môže byť na čosi dobré. Napríklad na prebudenie pocitu solidarity, spolupatričnosti, empatie, otvorenosti voči utrpeniu druhých, preto môžeme s pokorou skonštatovať, že sa minulý rok ukončil oveľa viac ako dôstojne.

Nosné/ťažiskové aktivity za rok 2022

Aktivita	Popis
Starodávne rómske melódie- premiéra	Hudobno-zábavný program -v repertoári Divadla Romathan je 86. premiérou -projekt Starodávne rómske melódie je vnímaný ako 2. časť koncertu -Zabudnuté melódie Rómov, ktorý mal u publika veľký úspech. Tento hudobný program bol uvedený v kultúrnom centre Veritas-Gallery dňa 3. 3. 2022.
Magická cesta Divadla Romathan-premiéra	Prehliadka najúspešnejších a významných titulov z repertoáru Divadla Romathan- 87. premiéra ,uvedená pri príležitosti osláv 30. výročia vzniku DR, v kultúrnom centre Veritas- Gallery dňa 16. 6. 2022
Črievice grófký Marice- premiéra	Úspešná inscenácia v poradí 88. premiéra DR, príbeh sa zameriava na život rómskych hudobníkov v časoch Rakúska-Uhorska. Inscenácia je plná zábavy, vtipných situácií, temperamentnej hudby a spevu, uvedená v kultúrnom centre Veritas, dňa 20. 10. 2022

Aktivita	Popis
Starodávne rómske melódie- premiéra	Hudobno-zábavný program -v repertoári Divadla Romathan je 86. premiérou -projekt Starodávne rómske melódie je vnímaný ako 2. časť koncertu -Zabudnuté melódie Rómov, ktorý mal u publika veľký úspech. Tento hudobný program bol uvedený v kultúrnom centre Veritas-Gallery dňa 3. 3. 2022.
Hudobný program- Nemecko	DR sa dňa 25. 6. 2022 predstavilo hudobno-zábavným programom v Nemecku v meste Eisenberg na Festivale – Kinder fest/2022.
Roma-Spirit, Bratislava	Účasť vrátane vystúpenia) a nominácia (galavečer slávnostného odovzdávania cien 14. ročníka Roma Spirit).
Gypsy Fest	Vystúpenie na festivale Gypsy Fest – Wold Roma Festival, najväčšom menšinovom festivale

3.1 Plnenie štandardov

Názov štandardu	Počet / Rok	Plnenie v roku 2022
Počet premiér	BD, DR – 3 DTS, SD – 5	DR - 3
Počet predstavení	BD – 274 ± 20 DR – 120 ± 10 DTS – 118 ± 10 SD 221 ± 20	DR - 71
Počet účastí na festivaloch, súťažiach, prehliadkach, vrátane internej prehliadky	1x SR 1x zahraničie	DR – SR-5x zahan-1x
Percento vyťaženia kapacity divadla/priemer za rok	65%	80 %
Počet zájazdových predstavení, resp. predstavení mimo domácej scény (% z celkového počtu predstavení)	BD, SD – 5% DR, DTS – 30%	DR-35%
Počet aktivít uskutočnených na základe zmluvy o spolupráci (okrem vlastných zájazdov)	2	3
Inovatívne formy propagácie	1	3

Komentár k štandardizácii :

4. Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti

4.1 Rozpočtové hospodárenie

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť /čerpanie k 31.12
Bežný transfer	558 025,00	600 927,00	568 107,33
Kapitálový transfer			
Spolu			

Príjmy celkom	Výdavky celkom
624 044,78	624 044,78

Príjmy celkom	Transfer od zriaďovateľa	Granty a transfery	Príjmy z prenájmu	Iné nedaňové príjmy	Zostatok prostriedkov z predch. rokov
624 044,78	589834,28	8000		16210,5	10000

Výdavky celkom	Mzdy, platy a OOV	Odvody	Tovary a služby	Bežné transfery	Kurzové rozdiely
624 044,78	370224,75	128146,5	110154,08	15519,45	

Výdavky celkom	Výdavky na prevádzku	Výdavky na činnosť
624 044,78	582311,39	41733,39

4.2 Správa majetku

1. Opravy a údržba

Celkový objem financií	Poznámka
10 201,89	

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie opravy a údržby

Názov akcie	Realizované práce	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka
Úprava parkoviska	Úprava terénu, vyvezenie sute, doprava a vyrovnanie zeminy, nákup a osadenie zatrávňovačov	9 043,73	41-001	
Oprava autobusu 2x	Zisťovanie závad, výmena 4cestného ventilu, cievky zadných dverí, vrátane materiálu	1 158,16	41-001	

2. Investície: Rekonštrukcie, novostavby

Názov akcie	Termín realizácie celej investičnej akcie (začiatok – koniec)	Realizované práce v danom roku	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka

3. Prehľad o aktuálnych nájomných zmluvách

Divadlo Romathan neprenajíma žiadne nehnuteľnosti

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Nájomník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška získaných prostriedkov z nájmu (vrátane služieb spojených s nájmom) za rok 2022

Divadlo Romathan v roku 2022 prenajímalo:

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) v roku 2022
Nebytové priestory a príľahlý pozemok budovy súp. č. 3 na ul. Továrenská, Košice	Košický samosprávny kraj	Od 01.09.2021 na dobu neurčitú	24 169,11
Parkovanie autobusu	Tempus trans s.r.o.	Od 19.10.2015 na dobu neurčitú	1 440,00

4.3 Projektová úspešnosť

Divadlo Romathan získalo v roku 2022 dotáciu z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na nahávanie CD – audiorozprávky „Kuchtič ham -ham“

Názov projektu	Cieľ projektu - stručne	Finančný zdroj, program, podprogram	Skutočné náklady projektu					Termín realizácie
			Získaná dotácia	Zdroje z KSK	Vlastné zdroje	Ostatné	Spolu	
			„Kuchtič ham -ham“	Nahrávanie CD	2.4.2.	8 000,00		

	nosiča - rozprávky, Kuchtik hamham“							
--	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

4.4 xxxxxx

5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

Stav k 31.12.

Pracovná pozícia – názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok (v %)	Počet ľudí – fyzický stav	Obsadená v roku 2022 (áno/nie)	Pozn.
Riaditeľ	100	1	áno	
Oddelenie umelcov	100	22	áno	
Ekonomické oddelenie	100	5	áno	
T.P. Oddelenie	100	5	áno	

Pohyb zamestnancov

		Pozn.
Počet zamestnancov k 1.1. (prepočítaný stav)	31	
Počet zamestnancov k 31.12. (prepočítaný stav)	34	
Počet novoprijatých	6	
Počet tých, čo odišli	3	

5.1 xxxxxx

6. Marketing a propagácia

Propagačné aktivity

Najvýznamnejšie propagačné aktivity	(počet a stručný popis)
Tlačené výstupy	Plagáty, bulletiny k projektom , banery
Sociálne médiá	Instagram, Facebook, webová stránka
Výnimočné výstupy v rozhlase, TV	TV Romana, RTVS
Iné	Inzercia RP článok REFRESHER

7. Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2023 V súvislosti s plnením Koncepcie rozvoja kultúry v KSK 2020-2025 (2030)	Komentár
Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2023 - iné	Komentár

<p>Keď sa Zemeguľa chichúňa</p>	<p>Rozprávka <i>Keď sa zemeguľa chichúňa</i> je príbehom malej mestskej štvrť v ktorej sa odohrá symbolický zápas o záchranu života na našej planéte. Špina a Neporiadok sa usadia v tejto štvrť a chcú narásť do takých rozmerov, aby obsadili celú zem tak, aby sa už na nej nedalo žiť. Podporujú obyvateľov v tom, aby žili nestriednym životom- vyhadzovali odpadky a nestarali sa o to, čo sa stane potom. Pomáha im k tomu aj nenávisť, ktorú obyvatelia majú voči sebe. Dve znepriatelené rodiny žijú v jednej bytovke. Ich deti patria do znepriatelených gangov. Napriek tomu sú z nich tajní najlepší priatelia. Detské gangy vedú medzi sebou vojnu /boj/ cez battle. Jeden z gangov miluje prírodu, deti sa chodievajú hrať na lúku, ktorá je za bytovkou, zbierajú odpadky. V príbehu sa dokáže ako je lepšie byť človek človeku priateľom ako nepriateľom. Aké dôležité je počúvať múdre rady starších, že veľa vecí ktoré považujeme za samozrejmé, si musíme chrániť. Že najdôležitejším prvkom v živote ľudí je láska nielen voči druhým ale aj voči prírode.</p>
<p>Nestarnúce rómske melódie</p>	<p>Tretím pokračovaním úspešných projektov Zabudnuté melódie Rómov a Starodávne rómske melódie, chceme opäť priblížiť širokej verejnosti a predovšetkým rómskej menšine, základné pramene rómskej kultúry t. j. tradičné hudby, spevy a tance na profesionálnej báze, ktoré sa trajújú z pokolenia na pokolenie. Sme za to, že naše kultúrne dedičstvo, náš ľudový rómsky folklór je potrebné zachovať, šíriť a ochraňovať. Veríme, že projekt Nestarnúce rómske melódie bude pozitívne vnímaný ako prvá i druhá časť koncertu (Zabudnuté melódie Rómov, Starodávne rómske melódie), ktoré mali u publika veľký úspech a bude rovnako úspešný a prospešný. Koncert bude predstavený širokej verejnosti, ale našim najväčším zámerom je osloviť mládež, ktorá sa zaoberá štúdiom umenia na stredných a vysokých školách, lebo tá bude pokračovateľom tradície, akou sa koncertom budeme snažiť započáť.</p>
<p>Črievice grófký Marice</p>	<p>Cieľom projektu je predovšetkým ľuďom z rómskej komunity zlepšiť gramotnosť, rozšíriť slovnú zásobu, cvičiť pozornosť, správne frázovať a aktívne počúvať. Audionahrávky majú potenciál podporiť EQ, pretože počúvanie ľudského hlasu má potenciál vyvolať silnú emocionálnu odpoveď na rozdiel od čítanej knihy. Ďalšou cieľovou skupinou sú zrakovo postihnutí jedinci. Zvuk je neobyčajne významným prostriedkom rozhlasového vyjadrovania, pretože plní predovšetkým sémantickú funkciu, tlmočí isté významy, prípadne emocionálne umocňuje obraznú silu jazykových prostriedkov. Zvuky majú aj schopnosť vyvolávať asociácie a tak podnecujú predstavivosť poslucháča. Súhrn zvukov, vnímaný poslucháčom, je vopred premyslený a komponovaný tak, aby sa dosiahol istý emocionálny a fyziologický účinok. Sme za to, že divadlo nie je len o vizuálnom, ale taktiež aj o audio ponímaní. Projekt audiorozprávka Kuchtík Ham Ham, určená pre deti v predškolskom veku i deti základných škôl, mala mimoriadne veľký úspech. Preto sme sa rozhodli vytvoriť audio verziu divadelnej inscenácie i pre starších. 20. októbra 2022 uviedlo Divadlo Romathan svoju 88. premiéru, celovečernú inscenáciu s názvom Črievice grófký Marice. Premiéra mala skvelé ohlasy a pozitívny feedback, za ktoré je divadlo svojim priaznivcom a divákom nesmierne vďačné. Myslíme si, že táto divadelná hra v audio verzii rovnako očarí a osloví ešte väčšie množstvo priaznivcov a presvedčíme o opaku aj tých, ktorí v to nedúfali.</p>

Sila odpustenia	Podstatou nášho projektu je upovedomiť edukačno-umeleckým spôsobom, prostredníctvom divadelnej hry na dôležitosť témy. Keďže v našich končinách je väčšina adoptovaných detí prevažne rómskeho pôvodu, myslíme si, že je priam našou úlohou reagovať na podstatu témy. Taktiež je v našej snahe podporovať prevenciu diskriminácie. Jedná sa o príbeh zo súčasnosti. Dej sa zameriava na chlapca rómskeho pôvodu ,ktorého si adoptujú manželia, ktorých hlavnou prioritou života sú peniaze.. Príbeh vykresľuje, aká dôležitá je identita a odlišnosť v živote dieťaťa.
Workshop	Cieľom workshopu je prezentovať tradičný rómsky ľudový tanec takým spôsobom, aby bol pochopiteľný a „naučiteľný“ najmä začiatočníkom rómskeho ľudového tanca. Tanečníci Divadla Romathan sa budú snažiť zoznámiť záujemcov s tanečnými krokmi najznámejších rómskych tancov, a to tak, aby pochopili výstavbu jednoduchej choreografie tanca. Chceme ponúknuť záujemcom atraktívne rytmy a melódie Rómov, ktoré v nich dozaista prebudia všetky bunky a rozhýbu všetky svaly. Rómsky ľudový tanec, generáciami preverená forma zábavy, pri ktorej si však zároveň uchádzači workshopu dajú „poriadne do tela“. Sme za to, že rómske umenie má rovnocenné postavenie v dnešnej spoločnosti, v ktorej sa čoraz viac, aj keď zdanlivo veľmi pomaly, utvára priestor aj na prezentáciu zručností, akými disponujú predstavitelia menšín, napríklad aj takých, akou je naša - rómska menšina. Je známe, že v zahraničí sa inklúzia odohráva aj prostredníctvom začlenenia aktivít, ktorými sa daná menšina prezentuje širokej verejnosti, v záujme vytvoriť zaujímavú aktivitu, ale tiež za účelom vypestovať dobré vzťahy, ktoré môžu smerovať k zlepšeniu celkovej reputácie. Workshop bude určený širokej verejnosti, najmä milovníkom tanca, začínajúcim učiteľom rómskeho ľudového tanca či študentom tanca.

Prílohy:
Fotodokumentácia
KULT